

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udvalget for Forretningsordenen
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 17. marts 2021
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Nanna Therkelsen
Sagsnr.: 2021-0037-0112
Dok.: 1890149

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 4 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om undersøgelseskommissioner og retsplejeloven (Indførelse af granskningskommissioner, Folketingets samtykke til nedlæggelse af undersøgelseskommissioner m.v.). (L 172), som Folketingets Udvalg for Forretningsordenen har stillet til justitsministeren den 11. marts 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Nick Hækkerup

/

Henrik Skovgaard-Petersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 4 fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen vedrørende forslag til lov om ændring af lov om undersøgelseskommissioner og retsplejeloven (Indførelse af granskningskommissioner, Folketingets samtykke til nedlæggelse af undersøgelseskommissioner m.v.) (L 172)

”Kan ministeren bekræfte, at en granskningskommissions rum for at foretage en retlig vurdering er den samme som efter den gældende lov om undersøgelseskommissioner?”

Svar:

Med lovforslagets § 1, nr. 3 (forslag til § 1 b), foreslås det, at § 3, kapitel 3 og 4, §§ 9-14, kapitel 7-9 og §§ 30 og 31 i lov om undersøgelseskommissioner (undersøgelseskommissionsloven) med de fornødne tilpasninger finder tilsvarende anvendelse for granskningskommissioner.

Ifølge bemærkningerne til den foreslåede § 1 b følger det af bestemmelsen, at en granskningskommission vil kunne tillægges de samme typer af opgaver, som en undersøgelseskommission kan tillægges efter undersøgelseskommissionslovens § 4.

Det indebærer bl.a., at en granskningskommission – ligesom en undersøgelseskommission – kan få til opgave at foretage retlige vurderinger til belysning af, om der foreligger grundlag for, at det offentlige søger nogen draget til ansvar, jf. undersøgelseskommissionslovens § 4, stk. 4, 1. pkt. En granskningskommission kan dog ikke få til opgave at foretage retlige vurderinger til belysning af spørgsmålet om ministres ansvar, jf. § 4, stk. 4, 2. pkt.

Det fremgår desuden af bemærkningerne til den foreslåede § 1 b, at det er vanskeligt på forhånd at angive de kriterier, der skal være afgørende for, om granskningskommissionen bør anmodes om at foretage en retlig vurdering af de involverede personers adfærd. Der er dog ikke grund til at anmode en granskningskommission om retlige vurderinger, hvis det på forhånd må stå klart, at der ikke er noget reelt spørgsmål om fejl, der kan danne grundlag for en disciplinærfølgning eller straffesag, f.eks. hvis et eventuelt strafansvar er forældet.

Det fremgår endvidere, at en granskningskommission ikke kan få til opgave at foretage retlige vurderinger af ministres forhold, herunder vurdere, om ministeransvarlighedsloven (eller andre relevante ansvarsregler) må antages

at være overtrådt, og endnu mindre om rigsretstiltale vil være rimeligt begrundet. En granskningskommission kan heller ikke bemyndiges til at tage stilling til det mere begrænsede, generelt formulerede spørgsmål om, hvorvidt der er grundlag for at antage, at en minister har begået fejl eller forsømmelser. En granskningskommissions opgave bør, for så vidt angår ministre, således alene være at undersøge og klarlægge de faktiske omstændigheder, der har relevans for Folketingets egen stillingtagen til spørgsmålet om ministres politiske og/eller retlige ansvar, jf. grundlovens §§ 15 og 16. I den forbindelse kan subjektive forhold vedrørende ministeren også undersøges og klarlægges, f.eks. hvilken viden ministeren må antages at have haft med hensyn til oplysninger, der blev videregivet til Folketinget.

Ligesom det gør sig gældende for undersøgelseskommissioner, vil en granskningskommission alene foretage retlige vurderinger efter § 4, stk. 4, i det omfang dommeren ikke finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, jf. § 4, stk. 5.

Granskningskommissioner vil således efter lovforslaget have samme muligheder for at foretage retlige vurderinger som undersøgelseskommissioner.